

Nr 7

1939

ORGAN FÖR SVERIGES SÄNDAREAMATÖRER

Red. och ansvarig utgivare: Ing. H. ELIÆSON (SM6WL), Fack 8, Tel. 1613, Motala

EDITORIAL.

På grund av omständigheter, över vilka Red. tyvärr ej kunnat råda, har alltför lång tid förflutit sedan föregående nummer av QTC utkom. Innehållet i föreliggande nummer kan förefalla magert och är det väl också särskilt ur teknisk synpunkt. Huvudsakliga ändamålet med det sammans utsläppande är att delge läsekretsen de vid årsmötet fattade besluten innan julfesten äger rum.

Red. hoppas livligt att intresset för QTC snart åter vaknar. Enligt vad som ryktas, talades

vid årsmötet om att tidningen skulle bli innehållsrikare och utkomma oftare än förr. Man frågar sig hur mötesdeltagarna tänkt sig att detta skulle gå till, när Red. så gott som ensam skall behöva åstadkomma materialet.

—WL.

STYRELSENYTT.

Civiling. Erik O. Löfgren, sedan ett år tillbaka SSA:s ordförande, har nyligen utnämnts till professor i radioteknik vid Tekniska Högskolan.

Vi gratulera.

Från årsmötet 1939.

PROTOKOLL

fört vid SSA:s årsmöte den 30 sept. 1939
å restaurant Gillet, Stockholm.

§ 1.

Föreningens ordf. hälsade de närvarande välkomna.

§ 2.

Valdes till justeringsmän ST och WK att jämte ordf. justera dagens protokoll.

§ 3.

Påvisade ordf. att sammanträdet blivit stadgenligt utlyst.

§ 4.

Uppläste sekr. VR styrelsent årsberättelse, som utan anmärkning godkändes av årsmötet.

§ 5.

Upplästes årets revisionsberättelse och balansräkning.

§ 6.

Beviljades styrelsen full och tacksam ansvarsfrihet.

§ 7.

Omvaldes enhälligt föregående arbetsårs styrelse.

§ 8.

Omvaldes enhälligt föregående års revisor och revisorsuppleant.

§ 9.

Upplästes styrelsens budgetförslag för arbetsåret 1939-1940. Förslaget antogs enhälligt av årsmötet.

§ 10.

Beslöt årsmötet, att årsavgiften kr. 10:— för ordinarie medlem och kr. 3,75 för korresponderande medlem skulle bibehållas för det kommande arbetsåret.

§ 11.

Upplästes en skrivelse från styrelsen med följande lydelse:

"På grund av det inträffade krigsutbrottet med därav orsakat sändningsförbud kan det väntas att föreningsarbetet inom SSA kommer att i viss mån inskränkas. I vilken mån detta kommer att inträda beror på utvecklingen. I varje fall torde man få räkna med en viss nedgång i medlemsantalet. På grund härav måste man även räkna med en planmässig sparsamhet med föreningens medel så att föreningens ekonomi är säkerställd så att föreningens arbete kan igångsättas i full utsträckning när sändningsförbudet blir upphävt.

Skulle det visa sig att den nuvarande medlemsavgiften är för hög under de rådande förhållandena föreslås att styrelsen erhåller befogenhet att sänka denna till föreningens befrämjande. I övrigt befullmäktigas styrelsen att vid-

taga varje oundgänglig åtgärd. När normala förhållanden åter inträda och sändningsförbudet på grund härav upphör återtar styrelsen sina normala befogenheter."

Årsmötet antog ovannämnda förslag från styrelsen.

§ 12.

JW framförde ett förslag att stockholmsamatorernas meetings skulle organiseras i sammanträdesform varvid tekniska problem skulle diskuteras. Diskussionerna borde protokollföras av för varje gång vald sekreterare för att sedermera publiceras i QTC. Förslaget föranledde någon debatt varefter frågan hänsköts till vederbörande distriktsledare och styrelsen för eventuella åtgärder.

§ 13.

Ett förslag av OH om inrättande av distriktsstyrelser diskuterades, men med hänsyn till det obestämnda allmänna läget fattades intet beslut i frågan.

§ 14.

På förslag av OU beslöt årsmötet bemyndiga styrelsen att bevilja nedsättning eller befrielse från årsavgift för medlemmar, som på grund av inkallelse till militär beredskapstjänst kunna anses vara i behov av dylik nedsättning eller befrielse.

§ 15.

Civ. ing. Owe Berg höll ett livligt uppskattat föredrag om ultrakortvåg jämte demonstration av apparater härför.

§ 16.

Ordf. tackade dagens föredragshållare och förklarade sammanträdet avslutat.

Vid protokollet:

Arne Lindberg.

ÅRSBERÄTTELSE 1938-1939.

Föreningen Sveriges Sändareamatörers Styrelse får härmed överlämna berättelse över föreningens verksamhet under arbetsåret 1938-1939.

Den av årsmötet valda styrelsen har bestått av:

Ordförande: SM 5-382 Civ. ing. Erik Lövgren, vice ordförande: SM 5 SI Dr. Gösta Silje-holm, sekreterare: SM 5 VR Civ. ing. Arne Lindberg, 2:e sekreterare: SM 5 QR Herr F. Andersson, tekn. sekreterare: SM 5 RH Civ. ing. Bertil Arvidson, 2:e tekn. sekreterare: SM 5 TP Civ. ing. Thorsten Lange, skattmästare: SM 5 WJ Herr Ivar Westerlund, försäljningschef SM 5 UL Herr Gösta Roos, Qsl-manager: SM 5 OK Herr Åke Andersson, QTC-redaktör: SM 6 WL Ing. Hans Eliaeson.

Antalet medlemmar var den 1 sept. 1938 391 och den 31 aug. 1939 446. En ökning av medlemsantalet med 55 medlemmar har alltså ägt rum.

Ordinarie årsmöte hölls den 24 sept. 1938 varvid SM 5 RY Ing. Åke Leijonhufvud höll ett intressant och livligt uppmärksammat föredrag om en filmexpedition i Bortre Indien. I samband med allmänt sammanträde hölls föreningens julfest den 17 dec. 1938, varvid SM 5 RY höll ett föredrag utgörande en fortsättning på det vid årsmötet hållna föredraget.

Beträffande föreningens ekonomiska ställning hänvisas till särskild tablå och revisionsberättelsen.

SSA:s och samtidigt NRAU:s tävlingsledning har bestått av SM 5 ZX och SM 5 RH. Under arbetsåret ha följande tävlingar avhållits:

1. Telegraferingstävlingen.

Mästarklassen	1. 5 WH. (Svensk mästare)
Klass 2	1. 5 OH.
Sändning	1. 6 XK.

2. NRAU-tävlingen.

Pristagare:

1. SM 6 WL.
2. SM 7 UC.
3. SM 6SS

Lagtävlingen vanns av Sverige med SM 6WL, SM 7 UC, SM 6 SS, SM 7 YS och SM 5 WJ som segrande lag.

3. UA-tävlingen.

Pristagare:

1. SM 7 UC.
2. SM 7 VF.
3. SM 7 XZ.

Det internationella samarbetet inom IARU och NRAU har varit gott. Bland viktigare frågor må nämnas att SSA erhållit uppdraget att representera IARU vid CCIR-kongressen i Stockholm år 1940.

Förhållandet till myndigheterna har varit gott. SSA har aktivt medverkat till att illegal sändning motverkats i största möjliga mån. Vidare har förslag inlämnats till Kungl. Telegrafstyrelsen beträffande bestörningsfrågan och pågår behandlingen av denna. Föreningen kan med tacksamhet konstatera att myndigheterna visat stor förståelse för amatörrörelsen och uttrycker styrelsen den förhoppningen att samarbetet mellan myndigheterna och SSA utvecklats ytterligare.

Qslbyråns verksamhet har under året ytterligare utvecklats. Totalsumman av antalet behandlade kort utgjorde c:a 38,400 st.

Föreningens tidning QTC har under arbetsåret utsänts från Motala. Tidningen har ytterligare utvecklats och vill styrelsen uttrycka en önskan att föreningsmedlemmarna i större utsträckning än hittills bidra med artiklar etc. varvid redaktörens strävan att åstadkomma en innehållsrik tidning underlättas.

Följande medlemmar ha under arbetsåret erövat WAC-certifikatet:

C W: SM 4 XX, SM 5 VR, SM 5 ON, SM 7 VF, SM 3 MT, SM 6 QP, SM 5 UV, SM 5 LL, SM 5 OS, SM 5 NM, SM 7 WI, SM 5 UL, SM 5 XW, SM 7 PP, SM 7 QC, SM 6 OB, SM 7 QH.

Fone: SM 7 YA, SM 5 SI, SM 7 UC, SM 5 YV.

Sammanlagt 17 cw-wac.

4 fone-wac.

Arbetsåret 1939-1940 inträder under förhållanden som föranlett myndigheterna att utfärda förbud mot amatörsändning. Styrelsen vill dock uttrycka en förhoppning att amatörerna skola vidmakthålla sitt intresse för amatörradion och minnas att mycket ännu finnes att uträtta inom de arbetsområden som fortfarande äro öppna trots sändningsförbudet. Slutligen hoppas styrelsen, att det allmänna läget skall utvecklas i sådan riktning, att amatörrörelsen ånyo kan få komma igång i all synnerhet då densamma utgör ett medel som befrämjar internationell vänskap och förståelse.

Stockholm den 25/9 1939.

Arne Lindberg.

Sekreterare

TELEGRAFERINGSTÄVLINGEN

anordnas i år fredagen den 8 december under de former, som blivit traditionella. Lokal är Kungl. Telegrafverkets Undervisningsanstalt, Malm-skilnadsgatan 23.

Tävlingsledare blir 1:ste telegrafassistent Erik Malmgren.

Deltagarna tävla som vanligt i mottagning i tre klasser: Klass I, Klass II och Klass M.

I klass M tävla de mera erfarna amatörerna om mästerskapet.

I klass II få alla tävla som ej någon gång vunnit klassen.

I klass I tävla övriga, som ej tidigare vunnit klass I eller II.

Tävlingen börjar kl. 18.00 svensk tid med mottagning klass I 40-50-60 takt, fortsätter med klass II 70-90 takt och klass M 100-125-150 takt. I klasserna II och M äro texterna rena codetexter. Efter mottagningstävlingen, välsändningstävling utan klassindelning.

Priserna utgöres av de stora vandringsprisen UA:s och TC:s Gyllene Nyckel Nr. 2 och pokalen Folke Bergs Minne, SSA:s prisjetonger i silver och brons samt smärre priser av s. k. nyttigt slag.

Resultatet meddelas vid SSA:s julfest den 9 december samt i QTC.

Stockholm den 22. 11. 1939.

SSA:s Tävlingsledning.

SSA-DECEMBERTÄVLING 1939.

SSA kallar åter till tävling. På grund av de rådande förhållandena är tävlingen denna gång lagd som mottagningstävling enligt följande.

Tider: lördagarna 2, 9, 16 dec. 2300 s.t.
söndagarna 3, 10, 17 dec. 0715 s.t.

Huvudstationen kallar varje pass under tre minuter från ovanstående tider räknat SM9SA och sänder därefter sammanlagt tre olika texter (code) med hastighet respektive 60, 80, 100 takt. Sändningsfrekvensen ligger under alla pass mellan 3500 och 4000 kc/s.

De tävlande tävla i klasserna 3, 2 och 1 motsvarande 60, 80 och 100 takt.

I klass 1 (100) tävla alla som anse sig kvalificerade,

i klass 2 (80) få alla tävla oberoende av licensålder,

i klass 3 (60) få endast tävla sändareamatörer som fått licens under 1939 samt lyssnarmedlemmar.

Mottagna tävlingstexter, renskrivna med STORA TRYCKBOKSTÄVER insändas senast onsdagen efter passet ifråga. För varje deltagare bedömas de tre bästa av de insända texterna av samma takt.

Det är ej nödvändigt att delta i mer än tre pass av de sex, vilket bör säkerställa ett gott deltagande. Det torde vara onödigt att nämna, att användande av skrivapparat, inbördes kollarionering o. d. är förbjudet; för säkerhets skull vilja vi dock påpeka saken.

Resultatet av tävlingen meddelas i QTC.

Prisernas antal och värde bestäms av tävlingsledningen i förhållande till deltagarantalet.

Stockholm den 20. 11. 1939.

Tävlingsledningen.

SM-HAMS.

SM7XY.

SM7XY, Sture Jönsson, är en amatör i detta ords verkliga betydelse. Han har från första början provat på de flesta konstruktioner i mottagare- och sändareväg. Han fick licens 1934 och blev samma år medlem i SSA. Från den första sändare som byggdes på ett colpittschema och mottagaren, en vanlig TRF, har utvecklats en xtalstyrd kärre i rackstil med RK20 i slutsteget och en NC80X på mottagaresidan. Sändaren är i nästan varje detalj hemmagjord, till och med mätinstrument och vridkondensator äro eget arbete, liksom ett flertal mikrofoner av band-, velocity- och reisstyp. Allt är prydligt uppställt i ett vanligt boningsrum, utan andra lösa sladdar än de nödvändigaste för nät- och antennanslutning synliga, nyckeln är till exempel placerad i en skrivbordslåda. I källaren har -XY ett arbetsrum där experiment och nykonstruktioner före-

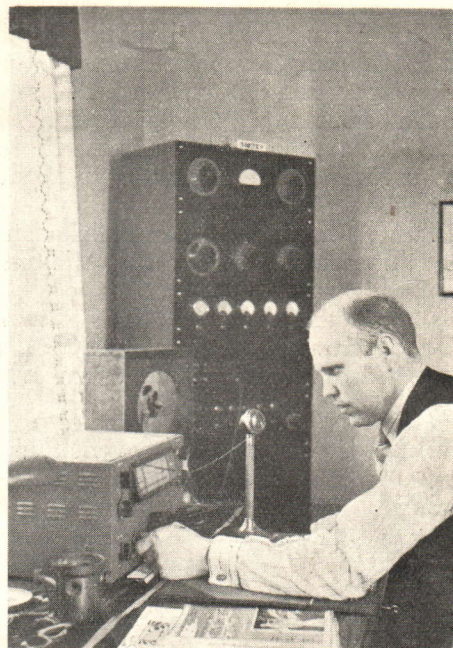

Foto SM7UT.

tagas, och som även inrymmer ett lager QROdelar, bl. a. en 5 kW transformator på 110,000 volt, kvicksilverbrytare och instrumenttavla. Gästande hams böra ej bli överraskade om de få se gnistor spraka kring husknutarna. -XY delar även villigt med sig av sitt kunnande, vilket vi ofta sett prov på i QTC. Han är anställd i telegrafverket och expert på automatiska landsväxlar.

SM7QA.

SM7QA, B. Kronström, tillhör liksom -XY växjögänget, som räknar gamla anor och är mycket livskraftigt. Kronström hade licens redan

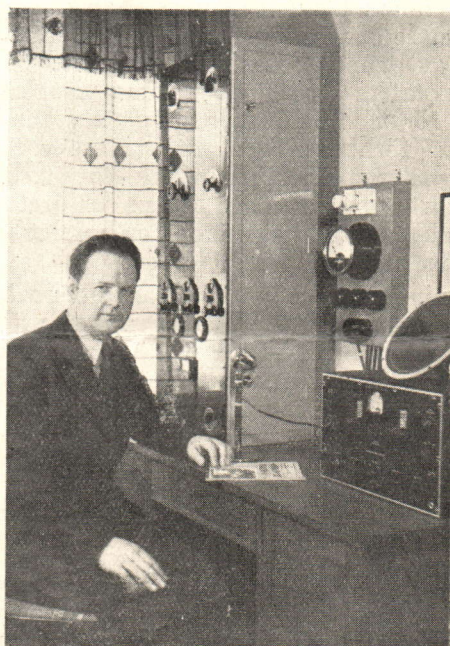

Foto SM7UT.

1925 och anropet SMWR, men var icke hemma när provbestämmelserna kommo, varför han med sorg i hjärtat måste finna sig i att gå miste om detta förnämliga call med verklig "oldtimer" prägel, i motsats till hans nuvarande med vilket han kom i luften 1935. Han har emellertid gjort detta call väl känt i dxkretsar jorden runt. -QA hade en del dx redan med WR, vilket då var betydligt märkvärdigare än nu. Kärran består för närvarande av en 89-a i xtalsteget, 809 buffer och T55 i slutsteget, som moduleras av två 6L6 i klass AB₂-koppling. Mottagaren är en hypermodern Hammarlund HQ-120, och en kristallmikrofon Astatic T3 fullbordar den flotta anläggningen. -QA är känd för sitt synnerligen vackra rack- och chassiarbete. SM7QA är representant för Luxor i Växjö.

FRÅN DISTRIKTEN.

SM4.

-IL hade just fått sin nya tx klar för eterdebut, när förbudet kom. Hon hann emellertid få många 73 och 88 under de två månader hon körde en 20 watts Hartley.

-RL har efter ett års flitigt byggnad äntligen sina grejor i ordning men . . .

-MW's xyl har nedkommit med en välskapad son. Vi gratulera!

-JQ blev under sommaren ägare till en HQ-120, vilken får högsta betyg. Besökte årsmötet samt gjorde tillsammans med -LX staden och -SV's shop osäker under ett par dagar.

-MO saknar både rx och tx.

-IK har plockat ned allt som påminner om en ham-stn. T. o. m. antennen har ersatts med en vanlig bc dito.

-IE har köpt en Sky rider Defiant, vilken han är mer än nöjd med. Satte även upp en fb antenn, men så kom förbudet . . .

-IS skall bli proffs.

-KI qso'ar ibland -JG — per tråd.

-LX ivrig bc-lyssnare.

DL 4.

-LX.

SM6.

Sedan vi tvingats QRT finnes icke mycket att förtälja. Naturligtvis försiggår en hel del byggnadsarbeten och justeringar i bidan på att vi åter skola få sända. Att se över antennerna anser DL vara en synnerligen lämplig sysselsättning just nu.

-OB har klarat både WAC och WBE. Grattis ob OB. -QP har blivit 5'a för ett tag. Om hans planer har icke något förspors.

-VX har ordnat med TX:en för att kunna sända på 80. Planerar inbyggnad av x-talfiltret och avc i NC-44. Har fått fina phonirapporter från Bostons rundradiostation, så det går bra att gallermodulera 6L6GX — den inhemska expertisen till trots.

-OR bygger en ny Jones-Super Gainer för att användas i ett ägandes åk.

-QX har för avsikt att från andra sidan polen få hem en fb rx.

-ML har besökt DL ooch hälsat från pojkarna i Väster-vik.

-PE har på grund av bristande tid blivit QRT och begärt att hans tillstånd att sända skall indragas.

-ID har även blivit 5'a. Tnx för tiden här.

-YZ bygger nu ut sin osc. med en 809.

-PA och OB har gjort om sina slutsteg till 809 i push-pull.

-RF har som vanligt workat massor med phoni-DX.

-JO har även blivit QRT för ett tag, men är klar för QSO så snart tillstånd gives.

-NQ håller på med en ny telefonimod. med en hem-byggt xalmike.

73.

DL6.

SMÅTT OCH GOTT.

Från EDR:s sommarläger 1939.

Lägerchefen, OZ3U hade förutom sin YW även sin junior op. med. En dag voro de bort-bjudna på kaffe, och lämnade grabben hemma i tältet, men för att de skulle höra om denne vaknade ställde 3U upp sin portabla i tältet och tog en mottagare med. Kortvågen som barnjungfru har nog en viss framtid för sig.

SM7KH bortglömdes vid ett tillfälle vid uppräkandet av de svenskar som då voro med. Han ursäktades med att man trodde honom vara dansk, då han talar danska som en infödd, och språkförbistringens svåraste situationer fick han vara SM-arnas tolk.

Under "rävjakten" förrrade sig en patrull in på en större gård och blev tillfrågad vad man sökte. "Vi söker räven", upplyste någon, och gårdsfolket undrade litet medlidsamt hur man kunde hitta rävar med karta och kompass.

Matfrågan under veckan var ordnad på ett utmärkt sätt av ett hotell i Rønne som flyttat ut med en del av sin personal till lägret. Det enda svenskarna saknade var knäckebröd, och det väckte stort uppseende och allmän glädje när 5-514 en kväll kom med ett paket "grammofon-skivor" som han anskaffat från Sverigebåten.

Med WB's station gjordes en hel del QSO. Bl. a. på 20 meter med SM3MT, som blev förvånad över att det gick att få QSO mellan SM2 och SM3 på det bandet. Förklaringen kom ju när han fick reda på att det nästan var ett DX. Minsta QRB för QSO var c:a 7 meter när lägersändaren bad — WB QRT för att ej störa.

OZ7WH, som är en av de första amatörerna i Danmark, är den ende som deltagit i EDR's samtliga sju läger. Till professionen är han radio-handlare, Howoks Kortbølgeradio, och under lägerveckan stänger han butiken för att koppla av riktigt. Dessutom är han ivrig amatörfilmare, och har under årens lopp gjort en hel arkivfilm för EDR.

DEM 2039/v, som var expert på riktningssantenn, sysslade uteslutande med att hänga upp antenner åt —WB. Följden blev också att det från det tältet strålade ut antenner i alla riktningar att man till sist misstänkte att dessa absorberade all energi från lägersändaren.

Högtalaren hade mångsidig användning. Musikalisk underhållning, efterlysningar och framför allt väckning av lägret vid halv åtta draget på morgnarna.

Tyskarna voro inkvarterade i tvenne stora militärtält och något kvickhuvud hade påpassligt varit framme och försett dem med skylten "Koncentrationslejr Nr 88".

—WB.

FÖRSÖK MED RADIOBIL.

Utdrag ur dagspressen.

Civilingenjör Sten Rudkvist, SM6RF, Jönköping har hos Kungl. maj:t hemställt om tillstånd att i sin bil installera en radiosändareanordning för tekniska försök.

Ingenjör Rudkvist har av luftskyddsmyndigheterna i Jönköping fått i uppdrag att utföra försöksanordningarna för radiokommunikation mellan luftskyddsorganisationens, brandkårens och eventuellt polismyndigheternas enheter vid luftskyddstillstånd och särskilt i vad mån härför erforderlig apparatur kan till rimligt pris anskaffas inom landet.

UA-TÄVLINGEN 1939.

1. SM7UC 6954 poäng, inteckning i vandringspokalen och miniatyr.

2. SM7VF	4752 poäng,	silverjetong.
3. SM7XZ	3744	" bronsjetong.
4. SM7YE	3648	" "
5. SM7YS	3636	" "
6. SM7WI	3384	" "

7. SM6SS	3008	"
8. SM6QP	2988	"
9. SM5KL	2752	"
10. SM6UJ	2560	"
11. SM4LM	2550	"
12. SM7QY	1792	"
13. SM7SE	1728	"
14. SM5WJ	1664	"
15. SM5QQ	1400	"
16. SM6WL	952	"
17. SM7YO	288	"
18. SM5XW	250	"
19. SM5UN	120	"
20. SM5NZ	50	"
21. SM6YZ	18	"

Ej insänt logg: SM7PQ.

Stockholm den 21 september 1939.

Erik Malmberg. B. Arvidson.

ADRESSFÖRÄNDRINGAR.

SM5RV	Sture Malmberg, Flyttblocksvägen 21, Bällsta Villastad, Sundbyberg.
SM5-408	Hilmer Grahn, Skånegatan 53 A, Stockholm.
SM5RY	Åke S. Leijonhufvud, Karlbergsvägen 46 B, Stockholm.
SM6PA	Folke Thor, Intagsgatan 6, Göteborg.
SM7KJ	G. Rosdahl, Valldammsgatan 37, Trälleborg.
SM7-435	Erik Ysén, Hantverkaregatan 18 3 tr., Karlskrona.

Red. är tacksam för upplysningar ang. de nya adresserna till SM6-274 och SM6-381.

NYA MEDLEMMAR.

SM5JU	Sven T. Cederberg, Storkvägen 10, Lidingö.
SM5IQ	Alf Torsten Lindgren, Kyrkskolan, Björklinge.
SM6IH	Axel Jöring, Ulricehamnsvägen 20, Borås.
SM5JZ	Tomas Alwerud, Köpmangatan 8, Katrineholm.
SM5JV	Lars Lewander, Angelgatan 9, Örebro.
SM5-532	Sven Gösta Johansson, V:a Staketgatan 23, Kristinehamn.
SM5-533	J. O. Helmer Olsén, Storgatan 12, Örebro.
SM5OV	S. Henricson, Finn Malmgrensplan 2, Hammarbyhöjden.

TILL SALU.

- 1 st. Sky Buddy, använd 4 mån., felfri.
- 1 st. ECO 110 - 220 volt AC körklar.
- 1 st. Bliley xtal 3631 KC.
- 1 st. 6L6G oanvänt.

Radio SM7JM, G. Werner, RYDÖBRUK.

S. S. A. TILLHANDAHÅLLER:

Kortbølge Radio 5. uppl.	Kr. 4:—
ARRL-logg	Kr. 2:—
Q-lista	Kr. 0:90
Grammofonskiva för morseträning	Kr. 2:25
På förekommen anledning meddelas att SSA ej för Call Book eller världskarta utan endast ovanstående artiklar.	

S. S. A. Försäljningsdetaljen,
Box 110, Kvarnholmen
Postgirokonto 155448

QTC utgives av SSA, Föreningen
Sveriges Sändareamatörer,
Stockholm 8.